

Mediawijs Online, jongeren en social media

Door: **Ulco Schuurmans**

Jongeren en social media, dat klikt prima. Behalve de voordelen die social media bieden bij het vergaren van informatie, (spelend) leren, nieuwe relaties leggen en sociale communicatie, zijn er ook risico's en is er een 'darkside'. Ouders, leerkrachten, begeleiders en jeugdwerkers maken zich hier terecht zorgen over. Sexting, het gebruik als witwasmuilezel, pesten, privacylekken, fishing, grooming, de catfish en gemakzucht liggen op de loer. Net als bij de andere verworvenheden en gevaren van het leven is het verantwoord leren omgaan met social media een kwestie van opvoeden. Dit door je in te leven, belangstelling tonen, samen eens uit te proberen en vooral ook gebruiksregels op te stellen.

'Jongeren hebben er vaak geen idee van waar je niet allemaal een voetafdruk achterlaat.'

Het boek *Mediawijs Online* probeert in de eerste plaats jongeren bewust te maken van de digitale voetafdruk die zij door het gebruik van social media en internet achterlaten. Door misbruik kan het digitale klimaat omslaan in het verlies van privacy en kan iemand compleet digitaal neergesabeld worden. Het zou jou maar overkomen! De beide Belgische auteurs laten een succesvolle combinatie van theorie en praktijk zien om dat te voorkomen. Ze laten eerst duidelijk zien hoe het werkt, daarna maken ze de lezer gevoelig voor wat er speelt, inclusief de daaraan verbonden risico's. Vervolgens geven ze praktische tips voor preventie en aanpak van (dreigende) problemen.

Voor de met deze materie beginnende ouders of begeleiders is er een duidelijk introductiehoofdstuk over waarom het zo goed klikt tussen jongeren en social media en op welke digitale/online-platforms zij contacten leggen. Dan komen de cyberliefde,

'Het verantwoord leren omgaan met social media is een kwestie van opvoeden.'

sexting en grooming in het vizier. De fietsenstalling, bosje in het donkere park en louche gelegenheden van vroeger zitten nu online en in apps. Dat maakt de gevaren nog groter en meer ongreepbaar. Ook hier geven de auteurs een duidelijke uitleg over wat het is, wie gevaar lopen, hoe het ontdekt kan worden en hoe je zelf kunt voorkomen slachtoffer te worden.

Cyberpesten vormt een ware plaag door het gemak waarmee het gedaan kan worden en het grote bereik van social media. De pester zelf verschuilt zich in de anonimiteit. De oplossing zit onder meer in het confronteren van de ouders met hun acties, goede voorlichting, pesten aangeven, een (no tolerance) regelgeving en het effectief blokkeren van de pesters.

De laatste drie hoofdstukken behandelen het gewenst en ongewenst zichtbaar zijn op verschillende weblocaties, privacylekken en hoe een goede online reputatie te behouden. Jongeren hebben er vaak geen idee van waar je niet allemaal een voetafdruk achterlaat: je bent zelf op een ongewenste site te zien, je loopt op allerlei manieren reputatieschade op, iemand gaat er met jouw ID vandoor en de reclamegolven gaan jou straks bestoken.

Samenvattend: een fris geschreven, beeldend, sensibiliserend en ontdekkend boek dat een goede hulp is bij het opvoeden en het voorkomen van vervelende problemen bij het gebruik van social media door jongeren.

Michel Walrave Joris van Ouytsel: *Mediawijs online. Jongeren en sociale media*. Uitgeverij LannooCampus, ISBN 978 94 014 17013, € 24,99. Ook verkrijgbaar als e-book: € 19,99.

